

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Sect. III. De licentia revelandi Sigillum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

terrogando de specie vel numero peccatorum mortalium, posse in posteriore, licentiã non petita, de iis interrogare; adeoque, si aliud non obstat, etiam debere, *Lug. Disp. 22. n. 77. vide sup. n. 181.*

196. Obligatio Sigilli durat non tantum usque ad mortem pœnitentis, sed etiam post ejus mortem. *Coninch. cit. Disp. 9. n. 20. Laym. cit. cap. 14. n. 1. Tan. cit. 9. n. 120. & alii unanimiter contra quosdam Canonistas.* Ratio, quia Sigillum Confessioni Sacramentali annexum est & in honorem Sacramenti, & in favorem pœnitentis; atqui honor & reverentia debetur Sacramento etiam post mortem pœnitentis; & sicut vivum, ita & mortuum infamare de peccatis est injuriosum. Et verò si pœnitentes scirent, post suam mortem posse sua peccata à Confessariis licite revelari, horrerent ea in vita confiteri, jamque redderetur viventibus Sacramentum Pœnitentiæ odiosum. Sigillum ergo, quod ad ejusmodi malum evitandum est institutum, ita debet obligare, ut etiam post mortem pœnitentis non possint ejus peccata revelari sine ejusdem licentiã; de qua jam.

SECTIO III.

De Licentiã revelandi Sigillum.

Dicemus hinc 1. Quis & Quo modo eam dare possit, & 2. De obligatione ejus, cui cum licentiã pœnitentis revelatum est hujus peccatum.

§. I.

Quis? & Quo modo dare possit licentiã revelandi Sigillum?

197. Licentiã revelandi Sigillum ne-

mo quidem alius *sup. n. 189.* potest tamen dare ipse pœnitens. *sup. n. 187.* Non sufficit autem hinc licentiã præsumpta tantum, aut tacita, vel virtualiter, aut interpretativè data; qualis est, quando rationabiliter cogitari potest, revelationem hinc & nunc ob magnum pœnitentis commodum non fore ei ingratam. Ratio, quia hinc Sacramentum fieret fidelibus valde odiosum & noxium; cum facillè fieri posset, ut Confessarij sibi talem licentiã fingerent invitisimis pœnitentibus, *Reginald. lib. 3. n. 60. Lug. Disp. 23. n. 131.*

Debet ergo data licentiã I. esse expressa & formalis, juxta communem omnium apud *Fagund. l. c. n. 14. Coninch. l. c. n. 23. v. Notu secundo. Laym. l. 5. r. 6. cap. 14. n. 14. & alios*, solo Altiſſodorenſi excepto. Talis autem censetur, si verbis live ipso facto fiat; ut: si pœnitens de peccatis suis confessis incipiat loqui cum Confessario extra confessionem. *Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 132. Dicast. l. c. n. 78.* vel si moribundus velit per Confessarium moneri hæredes de re aliqua aliena suo Domino restituenda, *Fag. l. c. n. 15.* cum enim monitio ista præbeat indicium sui peccati, & tamen velit eam fieri per Confessarium, hoc ipso dat actualiter & expressè illi licentiã, id eo modo revelandi; vel si aliquis suo Confessario confiteatur, se illi ob talem vel talem actionem fuisse iratum, maledixisse &c. hoc ipso enim pœnitens, nisi expressè aliud dicat, significat, se non tantum dare licentiã, sed etiam velle, ut Confessarius ab illa actione abſtineat; qui proinde licite ab ea sine alia licentiã potest abſtinere.

II. Debet

II. Debet esse voluntariè & liberè data, unde non sufficit, nec valet, si vi, vel dolo & fraude sit impetrata; imò nec si detur ex metu & quidem etiam reverentiali; qualem Confessarius incute-re potest etiam sola sua auctoritate, absque ullis minis aut exasperatione vultus, verborum &c. quia Confessarios quoad suum officium solemus magis quam parentes aliosque superiores revereri. *Fagund. l.c. n. 21.* vel si impetretur per importunas preces; quæ tunc censentur esse tales, quando aliquis mavult rem petitiã concedere, quam petentis precibus fatigari. *Less. de Justit. l. 2. cap. 10. n. 14.* Unde si pœnitens non ultrò, sed tantum ad petitionem Confessarii det illi licentiam revelandi suum aliquod peccatum, vel agendi cum complice, communiter censeri debet ex metu reverentiali & invalidè data. *Dicast. l.c. n. 66.* Tamb. *de Confess. lib. 3. cap. 3. n. 5.* vel certè periculo invaliditatis esse obnoxia. *Dian. p. 5. rr. 11. Res. 10.* Quodsi conjux conjugem, herus famulum &c. habeat malè suspectum, jubeatque pro sui purgatione confiteri, & confessario dare licentiam revelandi confessionem. tunc ista quoque licentia censetur ex metu & invalidè data. *Coninch. cit. Diss. 9. n. 23.* *Lug. Diss. 23. n. 135.* & quamvis pœnitentes ejusmodi dicant, se libentissimè eam dare, & instantissimè rogent, ut Confessarius eã uti velit, tamen iste non potest, nec debet eã uti, quia hoc modo daretur multis occasio sacrilegè confitendi.

198. Potest III. pœnitens licentiam, quam dat, pro suo arbitrio ampliare, limitare, modificare & qualificare, nempe

R. P. Stoer Trib. Pœnit. Lib. II.

peurilli, qui aliqua ex ipsius confessione cognoverunt, possint vi datæ licentiæ vel omnia, vel tantum aliqua, & hoc vel illud revelare, cum vel sine hac aut illa circumstantia loci, personæ, temporis &c. unitantum vel pluribus, iisque determinatis, vel indeterminatis, ad certum tantum finem & effectum, non ad alium, ad certum tantum tempus, & non ulterius. *Fagund. Prac. 2. lib. 6. cap. 1. n. 18.* *Palao de pœnit. Diss. un. p. 19. §. 1. n. 9.* *Lug. cit. Diss. 23. n. 28. & seqq.* Neque licet terminos & modos à pœnitente præscriptos excedere. Ratiõ, quia tota notitia, quam aliquis ex confessione pœnitentis accepit, est plenè ejusdem potestati & voluntati subjecta, ergo sicut ipse solus potest eam concedere, cui vult; ita etiam potest eo modo concedere, quo vult. Unde etiam,

IV. Potest licentiam, quam semel dedit, iterum pro suo placito revocare. *Palao l.c. §. 1. n. 3.* non tantum si intra confessionem dederit, ut concedit *Laym. l. 5. rr. 6. cap. 14. n. 16.* sed etiam si extra: quod *Laym. & Gobat. rr. 7. n. 333.* cum illo negat. Sed hanc eorum negationem tunc tantum admitto, si pœnitens dederit licentiam extra & independentè à confessione, ut bene indicat *Reginald. lib. 3. n. 61.* de quo paulò post.

V. Si ex revelatione videtur oriri posse quædam pœnitentis infamia, non potest iste licentiam revelandi dare, nisi ex tali causa, ex qua possit licitè seipsum infamare. *Reginald. l.c. n. 58.* *Dicast. l.c. n. 77.*

VI. Sufficit, si licentiam verbotenus, vel alio signo det. Ut autem Confessarius à pœnitente exigat in scripto, non

expe-

licentia

expedit, quia est pœnitenti onerosum, & periculo publicationis expositum. Palao *l.c.n.10.* neque est necessarium ad valorem licentiæ, ut dixi, aut ad defensionem Confessarii; cùm in dubio præsumendum sit pro ipso tanquam Judice, & in favorem Sacramenti pro ejus inviolata reverentia. *Fag. l.c.n.23.*

VII. Denique potest pœnitens Confessario, & aliis, qui ex confessione ipsius peccata licitè vel illicitè audiverunt, prædictam licentiam dare, vel intra vel extra confessionem. Circa quod inter DD. non satis convenit. Sic ergo

§. IX.

De obligatione ejus, cui cum licentia pœnitentis revelatum est hujus peccatum.

199. Gravis controversia est: An notitia peccati, quam quis ex confessione licitè vel illicitè accepit; sed cum licentia pœnitentis, intra vel extra confessionem data, alteri communicat, maneat & sit adhuc Sacramentalis; eumque, cui communicatur, sub sigillo obliget, vel non? Meo Judicio potest utrumque esse pro diversa ratione, quâ pœnitens vult facultatem concedere. Nam hujusmodi notitia non manet Sacramentalis, nec obligat sub sigillo, si pœnitens licentiam intra vel extra confessionem det in hunc vel similem sensum: *permitto, ut notitiâ, quam ex mea confessione habes, perinde utaris, ac si eam à me extra confessionem accepisses.* Idem est, si pœnitens Confessario vel alteri, qui confessionem ipsius audivit, extra illam & independentè ab illa enarrat confessa, sicut solet alias suas

actiones aliis enarrare. Et de hoc non est dubium. Manebit autem notitia Confessionis adhuc Sacramentalis, & omnes, quibus eam Confessarius vel alius cum licentia communicat, obligabit verè sub sigillo, si pœnitens eam, sive intra, sive extra confessionem, det in hunc vel similem sensum: *Nolo quidem tibi de peccatis, que ex mea confessione audivisti, aliam dare notitiâ; permitto tamen, ut illam, quam de iis ex confessione habes, possis alicui alteri, huic vel illi communicare.* Et talimodo semper pœnitentes censendi sunt dare licentiam, & non alio; nisi certò aliud constet, *Lugo cit. Disp. 23. n.29.* In quo casu satis patet, quòd concessio licentiæ sit tantùm conditio, sine qua non est expeditus notitiæ Sacramentalis usus; & quòd posita hac conditione Confessarius v.g. communicet aliis illam eandem notitiâ, quam ipse ex confessione habet, & nullam aliam. Debet proinde iis, quibus hujusmodi notitiâ communicat, simul etiam hunc ipsum datæ sibi licentiæ modum & moderationem indicare, ut illi quoque sciant, se obligari sigillo, idque observent. *Dian. p.5. rr.11. Ref. II.*

200. Et hanc sententiam tenent omnes, quot quot dicunt, obligari omnes illos sigillo, ad quos notitia Confessionis *immediate vel mediate, licitè vel illicitè* pervenit. Id autem in specie docet *Tolet. lib.3. cap.16. n.6.* *Fagund. Prac. 2. lib.6. cap.6. n.26.* ubi ait, esse Regulam universalem, eamque approbat *Dian. p.5. rr.11. Ref.7. & Ref.11.* ait, sibi maxime displicere sententiam nostrâ contrariam, etsi eam antea *p.2. rr.15. Ref.14.* semper judicaverit probabiliorem; *Laym.*

lib. 5. tr. 6. cap. 14. n. 17. & 18. cum multis, imò plerisque aliis apud ipsos, quos sequitur Gobat. tr. 7. n. 861. & in Accusat. Canon. cap. 42. n. 189. sed iisdem non rectè annumerat Palao; quia iste de pœnit. Diss. un. p. 19. §. 4. n. 1. plus non dicit, quàm quòd Regula certissima sit, omnes illos obligari sigillo, qui ex confessione Sacramentali peccata *necessariò justè vel injustè cognoverunt*; & loquens *ibid.* n. 8. de consiliario, variis rationibus probat, eum, qui tantùm mediàtè cum licentia pœnitentis cognovit ejus peccata, non teneri sigillo; quod etiam docuit Henric. cum nonnullis aliis apud Dian. l. c. Coninch. Diss. 9. n. 40. qui ipse quoque, multis in utramque partem allatis, in illorum sententiam valde inclinat; tandem tamen n. 50. ait, nostram esse magis receptam, & in praxi communiter observandam. Pro qua meritiò etiam citari possunt omnes, qui docent Consiliarium à Confessario cum licentia pœnitentis interrogatum de rebus confessionis, obligari sigillo; quod Suar. apud Lugo Diss. 23. n. 25. tradit ut certum, & Lugo ait, esse omnino amplectendum.

201. Rationes varias pro nostra sententia afferri solitas vide apud Coninch. n. 38. & Lugo l. c. Ego dupliciter probò. Primò. Omnis notitia peccati, quæ derivatur ex confessione Sacramentali, ab eaque dependet, & est Sacramentalis & obligat sub sigillo; hæc enim est unica ratio, ob quam omnes doceantur etiam illum obligari sigillo, cui confessarius v. g. revelavit sacrilegè, & sine licentia peccatum pœnitentis; atqui etiam illa notitia, quæ per confessarium cum licentia, supradictò posteriore modo datà, com-

municata est alteri, derivatur ex confessione Sacramentali, ab eaque dependet; ergo.

Negant Adversarii hanc Minorem, & dicunt, pœnitentem hoc ipso, quòd det licentiam v. g. Confessario, dare ipsi aliam novam notitiam non Sacramentalem; & ab hac sola, nullo modo autem à Sacramentali derivari & dependere illam, quæ per confessarium communicata est alteri, adeoque nec esse ullo modo Sacramentalem, nec obligare sub sigillo. Ita illi apud Dian. cit. Res. 11. & Coninch. l. c. n. 45. & 49. v. ad quintam.

Sed contra. Tum quia pœnitens, ut ponimus, non vult, vel etiam expressè dicit, se non velle per suam licentiam dare Confessario novam notitiam, sed tantùm ut illam ipsam, quam ex confessione Sacramentali habet, alteri communitet. Tum quia dare alicui licentiam utendi notitiâ, quam habet, utique non est ipsi aliam dare novam notitiam. Cùm enim Magister discipulo, aut æger Medico dat licentiam utendi scientiâ, quam habent, nec ille illi, nec iste isti dat aliam novam scientiam; ergo nec pœnitens necessariò per suam licentiam dat Confessario aliam novam peccati confessi notitiâ. Tum quia, si pœnitens, dando licentiam revelandi sua peccata, hoc ipso dat Confessario aliam novam de iis notitiâ, tunc ista vel etiam est Sacramentalis, vel non? si prius; ergo tunc redit & urget propositum Argumentum. Si posterius; ergo Confessarius jam habet de peccatis confessis duplicem notitiâ, unam Sacramentalem, & alteram non Sacramentalem; ergo si vi hujus notitiæ non Sacramentalis loquatur invito

Q 2

pœni-

pœnitente cum aliis quibusvis, non amplius peccabit contra sigillum, sed ad summum tantum contra secretum naturale; sicut alius, qui peccata, quæ quis ipsi confessus est, etiam aliunde novit; atqui hoc illatum est contra ipsos adversarios, & planè falsum; quia Confessarius peccat contra sigillum, quoties modum licentiæ à pœnitente datæ excedit, ut dictum *sup. n. 198.* Atque ita corrumpit præcipuum Adversariorum fundamentum. Neque dicas: si pœnitens per se sua peccata alicui enarret extra confessionem, tunc iste non obligatur sigillo; ergo nec obligatur, cum vult ei dici per confessarium. Distinguo enim consequens, & si vult, ut confessarius dicat independentè à confessione, concedo; si vult, sicut potest velle, ut dicat tantum dependentè ab ea, nego. vide Fagund. *cit. lib. 6. cap. 5. n. 20.*

202. Secundum Argumentum est hoc. Ex contraria sententia sequitur, quòd licentia, quam pœnitens confessario dat tantum limitatè ad revelandum peccatum uni vel alteri, sit illimitata; & limitatio talis sit ferè frustranea. Nam ille, cui confessarius cum licentia revelat, non obligatur sigillo, ut volunt adversarii; ergo sine fractione sigilli, & in multis casibus etiam sine violatione secreti naturalis, potest postea de eo cum quovis alio & cum ipso confessario; iste autem tùm rursus cum aliis atque aliis etiam invito pœnitente agere: quid ergo jam prodest licentiæ limitatio? atqui hanc adeo esse inutilem, est contra communem; *sup. n. 19.*

Quod Adversarii dicunt, obligationem sigilli esse annexam tantum illi peccatorum enarrationi, quæ est necessaria ad in-

tegram eorum confessionem & directam absolutionem, gratis dicunt, & jam *sup. n. 185.* refutatum est *circa finem.*

203. Meritò ergo Fag. *l. c. cap. 6. n. 26.* cum aliis DD. habet pro *universali & certa regula*, quòd omnis notitia, quæ ex confessione Sacramentali immediatè, vel mediatè, tam licitè, quàm illicitè comparata est, maneat, & manere debeat sub sigillo Sacramentali. Limitat quidem hanc regulam, & nostram sententiam Laym. *cit. cap. 14. n. 18.* nisi licentia data sit ex causa aliqua justa vel injusta *ad Confessionem nihil pertinente*, v. g. ad captandam tantum alterius gratiam. Sed non placet; quia etiam in ordine ad talem finem potest pœnitens velle, ut Confessarius adhuc loquatur tantum dependentè à confessione. Multò minùs autem probatur, quòd Gobat *tr. 7. n. 83.* dicat, nec ipsum confessarium, nec alios, qui ab ipso percipiunt, obligari sigillo, cum pœnitens de peccatis confessis ei *extra confessionem* loquitur, nisi id faciat in ordine ad aliam confessionem. Nam pœnitens, si velit, potest de eadem confessione, quam antè fecit, loqui cum Confessario etiam extra eam *manente adhuc sigillo*, quia sæpè nec pœnitentes, nec confessarii possunt satis intra confessionem pertractare confessa; magnum autem foret onus, si deinde pœnitentes deberent iterum novam confessionem instituire, vel hoc ipso obligationem sigilli tollere. Idque satis clarè docet Lug. *Disp. 23. n. 133.* quem ipsum locum allegat quidem Gobat pro se; sed non bene, ut parer ex toto contextu, ubi Lugo dicit, pœnitentem posse extra confessionem non solum de peccatis confessionis loqui, sed etiam

etiam dare licentiam, ut *manente sigillo* Confessarius possit de iisdem loqui; item pœnitentem non dare extra confessionem *ei aliam notitiam*, sed tantum licentiam utendi notitiâ confessionis &c.

204. Ex dictis hætenus de sigillo Confessionis potest jam hæc, supra promissa, plenior ejus concinnari descriptio, & dici, sigillum est obligatio Jure naturali & positivo, tam divino quam humano introducta, vi cujus aliquis debet omnia, quæ non nisi ex confessione Sacramentali immediatè, vel etiam mediatè tantum, tam licitè, quam illicitè cognovit, & in aliquod pœnitentis gravamen cedere possunt, ita indispensabiliter recta & velata servare, ut de iis nec extra confessionem cum ipso pœnitente, nec cum ullo alio unquam etiam post mortem ejus sine expressa ejus licentia sit licitum in ullo excogitabili casu directè vel indirectè manifestando agere.

Ut ergo aliquis censeatur violare Sigillum Confessionis, debet revelare I. aliquid, quod cadit sub sigillum; II. ipsam quoque personam pœnitentis vel complicitis; III. sine licentia legitima, & IV. id eo modo, quo ex sola confessione Sacramentali cognitum habet. Tan. *cit.* 9. 9. n. 125.

Neque difficile jam est, ex principiis alatis varias particularium casuum Resolutiones deducere. Sed quia, quod meritò dolendum in re tanti momenti, cui etiam salus totius Mundi posthabenda foret, tanta est Doctorum inter se dissensio, operæ pretium videtur, ut prius, quam ulterius progrediamur, discutiatur hæc consideratione digna Quæstio.

SECTIO IV.

De Delectu sententiarum circa Obligationem Sigilli.

Resolvenda sunt hîc aliquam multa dubia, & 1. quidem an ex duabus probabilibus semper tenenda sit ea, quæ est sigillo favorabilis. 2. quæ oriuntur de Confessione obligante ad sigillum; uti & 3. circa Materiam sigilli. 4. de indirecta violatione Sigilli.

§. I.

An ex duabus probabilibus semper tenenda sit favorabilis sigillo?

205. Est hæc Quæstio: Quenam ex duabus sententiis, quarum una affirmat, altera negat in hoc vel illo casu violari sigillum, sit in praxi tenenda & amplectenda, quando utraque ab Auctoribus traditur, & admittitur esse probabilis? Resp. in praxi omnino semper esse Affirmativæ inhærendum. Atque ita etiam sentit Dian. *in præm.* p. 5. rr. 11. etsi in aliis materiis semper sit magnus benigniorum sententiarum patronus. Rationes meæ sunt seqq.

I. Quia qui contra alios negant, aliquid esse contra sigillum confessionis, fatentur tamen id communiter esse contra *Secretum medium*, vel saltem contra *Secretum naturale*; atqui *Secretum medium* non differt quoad obligationem à sigillo Confessionis, ut *sup.* n. 183. ostendi, ergo qui concedit aliquid esse contra illud, concedit re ipsa esse etiam contra istud, & tantum nomine tenus negat.

Q 3

Sed